

Előfizetési árak:

ostán vagy hához küldve:

Egész évre. 20.— kor.
Félévre . 10.— kor.
Negyedévre 5.— kor.
Egy hónapra 1.70 kor.

Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KOZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ om. területen-
ként 8 fillér.
Nyilttér és magán-
érdekű közlemények
soronkint 40 fillér.

Megjelenik
minden nap, az ün-
nepek és vasárnapok
kivételével.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő:

Koncz Ákos.

Felolós szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

A hatalmak tehetetlensége.

Debreczen, június 27.

(—o—) Az a kérdés, hogy Európa, kellő számu haderővel, mennyi idő alatt fog megjelenhetni Kinában? A megjelenés sebessége vagy az elkésés óriási befolyással lesz arra, hogy e lázadás leverése az európai hatalmasságoknak és azok alattvalóinak, Európa lakosságának mennyi pénz és véráldozatába fog kerülni. A lázadás az egész birodalomban lábra kaphat és az esetben az ott levő keresztényeket az elkéselt segítség bizonynyal hogy nem menti meg, de másrésről az is igaz: hogy ez lesz Kinának a kereszténység elleni utolsó lázadása. Nem tehető föl a keresztény hatalmasságoktól, hogy egyik ily lázadás újbóli lehetőségének ellensúlyozására, a szükséges hatalmi intézkedéseket meg ne tegyék, hanem persze ezt a mostani lázadást le kell verniök, ennek az akciónak mérvei pedig beláthatatlanok.

Kína népessége és a kínai hadsereg két dolog. Kinának olyan hadserege, mely a népesség arányához mérten a népesség kisujjának lehetett volna tekinthető, még nem volt, ami eddig volt, az se hadsereg volt, hanem paródiája a

hadseregnek. Hogy ezzel a hadsereggel az európaiak könnyen elbánhattak, hogy ezzel a hadsereggel megmérkőzhetett Japán is, az nem mond semmit, szóba se jöhet a mellett, ha például föl találna lázadni a birodalom népessége. Az a kérdés, hogy egy ily általános fölkeléstől tartani lehet-e, hogy a kínaiak fölrázhatók-e az ő letargiájokból, hogy képesek lesznek-e a boxerek általánossá tenni a lázadást? Mert ha igen? Akkor vért fog izzadni a keresztény világ és nagy erőfeszítésbe, keresztes háborújába fog kerülni, hogy a helyzetnek ura legyen!

Még mindig nagy szerencse a szerencsétlenségben és a sors a kereszténység kezére látszik játszani abban, hogy Kína megerősödését, hadseregének európai lábraállítását, kifejlesztését és kiterjedését nem várta be, hanem elébb ad az európai hatalmaknak e lázadás leverésével alkalmat arra, hogy Kína uraivá lehessenek s a keresztény civilizációt saját hatalmi erejükkel terjedni engedhessék.

Csak hogy az európai hatalmak egy ily megegyezése még sok diplomáciai jegyzékváltásba, sőt a legvalószínűbb, hogy kongresszusba fog kerülni, amire az akció és a

lázas leverettetése nem várhat; de kérdés, mily uton és beavatkozási mérvekben fog ez megtörténni? Mert hogy Németország Oroszország bármily nagy akcióját szó nélkül fogná tűrni? Nem mondjuk, hogy a kezdet sietősségének tekintetbevételével most bele nem egyez, de vajjon, ha majd Oroszország ugyanoly arányban követeli hatalmi befolyását is: mit szól hozzá? Es mit szól majd hozzá Anglia, Amerika, Japán és Franciaország? Igaz, hogy még ezek korai kérdések, de a melyek már is előrevetik árnyékukat; az aktuális kérdés azonban az: mennyi időbe fog kerülni az akció kívánt mérvű kifejtése?

A lázadás terjed, a kereszténynek élete hajszaalmeresztőleg veszályban, s megindult nagyobb mérvű expedicióról még nem tudunk. Németország készül, Anglia készül, Oroszország mozgósít, Japán ott fülel a közelben, de ez még mind kevés az üdvösségre, az európaiak életének kérdése napokhoz, órákhoz van kötve, — mi lesz ezekkel? Mig a most készülődő expedíciók a helyszínére érkeznek, kizöldülhet a fü sirjaik felett.

Könnyü vot Angliát lekritizálni a burokkal szemben, ime most

TÁRCZA

Volt tanítványomnak.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti tárczája. —

Irta: Koncz Ákos.

Kedves barátom! Még nagyon kicsi ember volt Ön, midőn tanítványom volt. Ma már érett. Örülök. Örülök nemcsak azért, mert az Ön tehetségébe és szorgalmába vetett reményeim teljesültek, hanem azért is, mivel Ön hét év múlva sem feledett el engem, egykori tanárat.

Es most, midőn elhagyva a középiskolát, kilép az életbe, hozzám fordul tanácsért, hogy mitévő legyen, mert pályájára nézve még nem határozott. Okos leveléből látom, hogy elméjében és szívében alaposan meghányta-vetette az egyes életpályák fényes és árnyékos oldalait. Jól tette, hogy a választás előtt elmélkedik és gondolkodik, mert bár az önismeret a világ legnagyobb tudománya, melyre egészben egy ember sem jut el, de mégis önmagunkban éreznünk kell ama hajlamokat, melyek egyik-másik pályára vonzanak. Tévesztett pályá boldogtalanná és szerencsétlenné teszi az embert és én ismertem olyanokat, kik meggondolatlanul lépve egyik-másik pályára, később erőszakosan váltak meg attól, hogy új mezőkön keressenek megélhetést, nyugalmat és életboldogságot.

Minden pályához kell szenvedély. E nélkül nincs se haladás, se erő a kivitelben, sem kedv a munkában. Nevezük ezt a szenvedélyt hajlamnak vagy rátermettségnek,

annyi bizonyos, hogy a nélkül ezáltal, meddő és iránytalan minden munkánk, minden törekvésünk. A ki kedv és nemes ambíció nélkül halad pályáján, annak nehéz lesz a legkönnyebb munka is és idegfárasztó a legapróbb kötelesség teljesítése. Lelki világa elkomorodik, mert nem találja meg azt az éltető munkakört, mely versenyre, tevékenységre sarkalja az embert. Élet, kötelesség mind súlyos teherként nehezdednek az ilyen ember lelkére, meghal benne az ambíció és csak azért él, hogy szaporítsa azon tuezatemberek számát, kik minden haszon nélkül tengődnek a világban.

Pályát nem ajánlok önnek, édes barátom, mert nem vehetem magamra azt a súlyos felelősséget, mely nyomában jár az ilyen, bármily jóakaratu ajánlásnak is. Van még három hónap ideje. Tanácskozzék eszével és szívével, hárman majd csak dülőre jutnak. Minden pálya szép, ha az ember azon betölti kötelességét. Hogy azonban hasznos-e az, mennyiben biztosítja a tisztas megélhetés föltételeit, az már a viszonyoktól és mellékkörülményektől, az ember agilitásától, sőt sokszor a vérmérsékletétől is függ. Például szenvedélyes ember ne legyen pap, mert ehhez az álláshoz szelidség illik. Tulérzékeny ember semmiesetre se menjen katonai pályára, mert oda határozottság, rettenthetetlenség és a veszélyekben mindig bátor és erős szív kelle. Épen azért kell hajlamaitakat kilesni, mert milliók közül kevesen követhetik azt a régi egyházi tanácsot: *si non est vocatus fac ut voceris* — ha nem érzesz hivatást, légy azon, hogy hivatott légy...

Hanem pálya helyett adok Önnek néhány jó tanácsot. Nem hivatlanul teszem ezt, hanem azért, mert Ön ilyeneket is kér tőlem, mint volt tanáratól. Nem mondok Önnek ezekben semmi újat, mert nincs új már a nap alatt, talán másoktól is hallotta azokat, miket el fogok mondani.

Először is legyen mindig szerény. Ne hajtsa meg fejét szolgáló módra, de érje bármilyen szerencse, maradjon szeretetreméltó és ne kövesse azokat, akiket midőn eszük vagy szerencsájuk felemel, oktalan göggel töltik meg lelküket. Ne keresse az olesó és mégis sokba kerülő kegyeket, ha érdemes lesz rá, ugys kiemelik a tuezatemberek közül. Önérzetes lehet szerénysége mellett is, e kettő megfér egymás mellett. Ne csodáljon meg senkit, de ne is kicsinyeljen senkit, meggondolva, hogy a világegyetem gépezetében a legkisebb csavarnak is megvan a rendeltetése.

Legyen szorgalmas, a munkában fáradhatatlan s midőn eszt művel, szívet se hagyja parlagon. A tudás nem sokat ér nemes érzések nélkül. A rideg tudást talán megcsodálják, a szív emberét azonban szeretik. Legyen munkájában kitartó és igyekezzék egész emberré lenni. Annyi félig művelt elme, annyi ferde irányban mozgó ember van a világon, annyi a stréber, hogy uton-utfélen ilyenekbe ütközünk. A nemes ambíció, melynek már eddig is szép jelét adta, ápolja ezentul is lelkében. Igyekezzék tiszta nézeteiből, meggyőződéséből elveket kovácsolni. Kimondott szava mellett tartson ki véglegellettéig s legyen jelszava a klasszikus költő mondása: *si*

egész Európa áll itt tétlenkedve és a száját tátva, pedig a fellépés itt ezerszerre sürgősebb, mint a burokkal szemben Anglia föllépése volt. Itt beláthatatlan következmények, talán egy világra szóló krízis előtt állunk, s ami bennünket, Európa népeit leginkább aggaszthat: *a hatalmak tehetetlensége!*

Az új államtitkár beigtatása. A kereskedelemügyi miniszterium új államtitkára, dr. Nagy Ferencz tegnap tette le a hivatalos esküt Hegedüs Sándor miniszter kezeibe. Az eskütétel után a miniszter átvezette az államtitkárt a kereskedelemügyi miniszterium nagytermébe, hol az egybegyűlt tisztviselőknek bemutatta. Az államtitkár megköszönte a szíves fogadtatást a beszédében, mint programjának egyik sarkalatos pontját kifejtette, hogy igyekezze oda fog irányulni, miszerint a magyar ifjuság érdeklődése minél szélesebb körökben az ipari pályára tereltesse.

Az anyakönyvi felügyelők kérvényét, melyet fizetésük javítása érdekében a belügyminiszteriumhoz nyújtottak be, itt már tanulmányozás tárgyává tették. Hír szerint a jövő évi költségvetési előirányzatba még nem foglalhatják be a fizetésjavítás igényeinek kielégítését, de a rendkívüli kiadások keretében gondoskodnak az anyagi helyzet némi javításáról. Az általános közigazgatási reform alkalmával az anyakönyvi felügyelőkre is ki fog terjedni a rendezés.

Igazságügyi nézetek.

Debreczen, június 27.

Van sok vélemény igazságügyi kérdésekben, mely a valóságban teljesen téves, mégis általánosan el van terjedve. A laikus közönség szakkérdésekben ritkán hatol az igazságügyi kérdések mélyére, hanem egyszerűen elfogadja a szakemberek, a czéh-

fractus illabatur orbis, impavidum ferient ruinae.

Keresse mindenben az igazságot. Fiat justitia, aut pereat mundus. Hallgassa meg a mások véleményét és tisztelje embertársai meggyőződését. Ne tolja fel magát bíról, mert ha józan bölcseségét megismerik, önként felkeresik jó tanácsáért. Ne törődjék a más dolgaival, mert egy hosszú életen keresztül önmagunkban is találunk rengeteg sok fogyatkozást, melyet úgy sem tudunk végleg megjavítani. Ne legyen gyanakodó és a mások talán egészen becsületes cselekvésében ne keressen mellékcselekedeteket és aljas okokat. Ne legyen gyáva, de a krakélereskedést kerülje. Becsületére oly féltékeny legyen, mint a jó asszony erényére, szennyet ne tőrjön meg azon. Művelt legyen a társalgása, beszéde vigyázó, vitatkozása soha érdes, hanem meggyőző és az ellenvéleményeket tisztelő. Alkalmazkodjék az emberekhez annyiban, a mennyiben ezt nem írják önállósága rovására. Ne vegye igénybe sokszor az emberek szívességét, de lekötő módon álljon mindenkor azok rendelkezésére, kik Önnek esztől és szívtől kérnek tanácsot, védelmet és igazságot.

Néhány hét múlva elmegy ön az ország szívébe, hogy felsőbb tanulmányait megkezdje. Ott, az emberek forgatagában sok és nehezen leküzdhető csábításnak lesz kitéve. Legyen erős és ne kövesse azokat, kik egyetemmel éveiket a tanterem helyett kávéházakban vagy más testet és lelket ölt szórakozásokban töltik. Ön munkás, képzett ember kíván lenni s nem divatbáb, üresfejű gavallér vagy stréber, ki egyideig a felszínen van s azután elmerül. Ne éjszakázzék, kerülje a kártyát, melyen nem egyszer uszott már el pénz, becsület és egy élet szép reménye. Szórakozzék, mulasson, mint

beli jogászok véleményét, a nélkül, hogy gondolkoznék a felett, melyet másoktól hall. Így a közvélemény gyakran nem alapszik meggyőződésen, hanem annak elterjedése csupán azon körülménynek tulajdonítható, hogy a közéletben tárgyalt kérdések felett a szakkörök nyilvánosan foglalkoznak a sajátban és azonkívül. Ez a nyilvános tárgyalás alapja sokszor oly tévedéseknek, melyek az igazságszolgáltatás terén gyorsan elterjednek. Ily tévedés az, hogy az igazságügy sokszor bonyolult kérdései csak a czéhbeli jogászokat érdeklő szakismeretek foglalata, mely a laikus közönség számára terra incognita lévén, azzal a közönségnek foglalkozni nem kell.

A jogászok a törvényeket a maguk számára, a maguk képére formálják, végzik el szakügyeiket maguk között, hiszen nekik van rá szükségük, a dolog tehát csupán őket érdekli.

A polgári perrendtartás tervezetének olvasása közben jutottunk ezen gondolatokra s úgy találjuk, hogy épen e téren e fontos tárgy iránt mutatkozik a közönségben az a bizonyos tévedés, hogy ebben a speziális szakkérdésben a jogászok véleményét fogadjuk el úgy, a mint azt a szakkörök kinyilvánították. Csináljanak ők igazságügyi törvényeket. A polgári perrendtartás nem tartozik az ugynevezett nagy politikai kérdések közé, azért azzal foglalkozni közlebből laikusnak nem is érdemes. Hadd alkossa meg a jogászság a magyar polgári perrendtartást, ám ő veszi hasznát. Itt rejlik a nagy tévedés. Az igazságügyi törvények keretében mindig a legfontosabb politikai kérdések oldatnak meg. E formában létesülnek a legfontosabb intézmények, melyek az állam polgárainak szabadságát legközelebből érintik. A polgároknak egymáshoz, valamint az államhoz való viszonya e

ahogy művelt emberek szoktak, mert ez egy hat a munkában kifáradt lélekre, mint a tikkadó virágra az éj és hajnal hűs harmata. Ne zárkózzék el az emberektől, mert köztük kíván élni és jaj annak, ki azt hiszi, hogy emberek nélkül megélhet. Léha társaságok helyett forduljon meg sokszor művelt nők között, kiknek társalgása finomtölg és nemesítőleg hat a művelt ifju lelkére, későbbi családi életére és így jövő életboldogságára is.

A társaság nélkülözhetetlen eszköze a művelődésnek, fentartja a szellem hajlékonyságát. Csak oly felette ritka ne volna. Mert még ott nem lehet szó társaságokról, hol emberek jönnek össze. Vegye be édes barátom tanácsul, hogy a mulattatás titka nem abban rejlik, hogy sokat beszéljünk, hanem abban, hogy másoknak nyujtsunk alkalmat sokat találhatni. Aki önmagával és szellemével megelégedve hagyja el a társaságát, az egészen meg lesz elégedve Önnel. Mert hiába, az emberek nem minket akarnak megcsodálni, hanem társalgásuk révén nekünk akarnak tetszeni.

Egy okos ember egy izben nagyobb társaságból menvén haza. — midőn megkérdezték tőle, hogy mulatott, így felelt: ha azok az élő emberek, kikkel együtt kellett lennem, könyvek volnának, egyet sem olvasnék el közülök.

Kemény kritika, de sokszor van alkalmom az ismétlésére.

Kerülje azokat, kik fitymálva beszélnek a vallásról, a magasabb kötelességekről, főleg pedig óvakodjék azoktól, kik nem hisznek az erényben. Barátja kevés legyen, bizalmát ne szórja szét válogatás nélkül az emberek közt, hanem okos körültekintéssel fűzze azt az egy-két lelket magához, kikben rokonérzést és hasonló gondolkodást lát.

kérdések által döntetik el, ezek által van elhatározva a közgazdasági élet fejlődésének alapja, ekként tulajdonképen az igazságügyi politika az általános politika egyik legsarkalatosabb részét képezi.

Az „igazságügyi” törvények paragrafusai döntik el azokat a nagy küzdelmeket, melyeket az ellentétes gazdasági érdekek és társadalmi törekvések vívnak egymással. Az a szerény, igénytelen paragrafus egyszerűen egyik vagy másik küzdő fél oldalára áll, vagy pedig megmarad a kettő között; de mindig eldönti a esata sorsát, mert egyszerűen kijelenti: így lesz és nem másképp!

A polgári törvénykönyv és a kereskedelmi törvény fogja kimondani az utolsó szót abban a küzdelemben, melyet az „agrárius” és a „merkantil irányzat” napjainkban egymással a kereskedelmi és földművelésügyi téreza mezején folytatnak.

A polgári törvénykönyv, vagy külön törvény, de mindenesetre igazságügyi törvény fogja szabályozni a hitbizományok kérdését. A kereskedelmi törvény revíziója alkalmával, vagy pedig külön igazságügyi törvényben fog jobbra vagy balra eldőlni a gabonaelővétel és az uzsora kérdése.

A polgári törvénykönyvnek családjogi és örökjogi része fogja kifejezni a nemzeti szellemnek ezt a mérvét, mely a kormány politikáját át vagy át nem hatja. A büntetőtörvény novellája fogja megszabni a polgárok jogkörének határait a hatóságokkal szemben. Ez a kis póttörvény van hivatva a női becsület hathatós megoltalmazására, a esábitók, kerítők ártalmatlanná tételére, ez fogja tehát részben megoldani a női kérdés szociális problémájának egyik fontos oldalát.

A polgári perrendtartás jelentéktelennek látszó alaki kérdések eldöntésével meg-

Szeresse a tudományt! Inkább kevesebbet tanuljon, de az, amit tanul, menjen át vérébe. A tudomány mélység nélkül hasonló ahhoz a kuthoz, melynek rossz vize van, de csak azért, mert restelte gazdája tovább furatni. Mert nem a tudományok mennyisége teszi az embert okossá, hanem annak megemésztése és a gyakorlati életben történő ügye s felhasználása.

A tudományval párhuzamban művelje szívéit is, mert a gondolkodás, tudomány nagygyá teheti az embert, de csak a nemes érzésekből merit gazdagságot. Az ész emberek ugyanis olyan, mint a Paganini-féle hegedű, melynek egy hurján is lehet játszani, de az érzés emberénél legott mozgásba jön és megzendül az egész hangszer.

Ápolja, művelje lelkében a hazaszeretetet. Ez nem erény, hanem kötelesség. Kötelességnek és parancsnak tartották az ókor népei is, midőn kimondták, hogy *salus reipublicae suprema lex esto* és a római anya, midőn harciba induló fiához, annak paizsára mutatva így szolt: vagy ezzel, vagy ezen. A hazaszeretet fonséges példája ott ragyog nagyjaink történetében. Olvassa tetteiket, vegye át szívébe érzéseiket s ne feledje, hogy érje bármi vész, mig nem hontalan, erős lélekkel megküzd minden zivatarral. Esze, szíve mindig kész legyen áldozatot hozni a hazáért, mert mint Kólcsey mondja: a haza oltár, atyáid Istene által építve; ház hoi, az élet első örömeit eldeltük, föld, melynek gyümölcse táplál, szülők, hitvesünk, gyermekünk, rokonunk, barátunk és polgártársaink csak kiegészítő részei annak.

Kedves Barátom! Önnek van egy édes jó anyja Ön maradt meg egykori boldogságából csupán. A többiek: hű férje és az

béníthatja kereskedelmünk és iparunk fellendülését.

Ugye bár, mily jelentéktelennek látszik a birói illetékesség kérdése a nagy politika szempontjából? Mily csekélyke dolog az, hogy ennél, vagy annál a bíróságnál kell-e perelni adósunkat.

És mégis, egy ily kis illetékességi kérdésben Damokles kardja lebeg gazdasági életünk feje fölött. A kereskedő eddigelé könyveinek vitele helyén, tehát saját lakhelyén perelhetette nem fizető adósát, az ország bármely részében lakott is az.

Ezt a kedvezményt a kereskedőnek számos okból adta meg eddigi törvényeink és adják meg a külföld perrendtartásai is. Rendkívüli módon megnehezítene a perlést a kereskedőre nézve az, ha sok száz vevőjét, kiknek mindegyike más és más helyen lakik, ott, az adós lakhelyén volna kénytelen perelni. Először is illuzóriusá válnék a kereskedelmi könyvek bizonyító ereje. Mert a kereskedő, a ki az országnak talán száz-különböző járásbírósága előtt folytat pert makacs adósa ellen, képtelen lesz arra, hogy a bíróság előtt könyveivel bizonyítson, mint-hogy könyvet vezetni egyáltalán nem tudna, ha azokat folyton más és más helyre kell czipeltetnie. De ettől eltekintve is, a perlés annyira meg volna nehezítve, hogy a kereskedő inkább nem indítana pert, sem-hogy minden egyes esetben leránduljon adósának lakhelyére s oda irányítsa összes bizonyítékait: tanuit, levelezését. S mi volna módosításának eredménye? Kereskedelmi hitelviszonyaink agyoncsapása, a nagyobb kereskedelmi góczpontok tönkretétele. Mert a nagykereskedő csak nehezen hitelezne s viszont a kiskereskedő hitelbe nem kapna.

Ime, eklatáns bizonyítéka annak, mily

ön kicsiny testvérei már künn nyugszanak a temetőben. Meghaltak, de lelkük él Önben és életük folytatódik Önben. Az itt maradt s fájdalmát titkoló anyának most már Ön az egyetlen reménye. Szereti Önt végzetlenül, a jó anyák azon mindenható érzésével, mely áldás és világosság életutunkon. Váltsa be az ő reményeit és legyen vigasztalása mindörökké. Legyen olyan emberré, mint édes atya volt, ki csak azért nem törődött önmagával, hogy annál bőségesebben halmozza el lelkének kincseivel és virágaival azokat, kiket szeretett. — Nem anyagi támogatás kell az Ön édes anyjának, hiszen Önök gazdagok, hanem az a mindennapi kívánsága, hogy legyen Ön lélekben nemes, szívében igaz, jellemében erős férfivé, hogy édes anyja mindenkor szent büszkeséggel mutathasson Önre e szavakkal: Ez az én fiam!

Legyen hozzá őszinte, teljes bizalommal és szeretettel. Biztosabb vigasztalást nem fog találni senkinél. Mert az anyai szív a legszebb és legvirágosabb menedéke a gyermeknek akkor is, midőn haja már őszbe borul és bármelyikünk számára a világ kerekességén csak egyetlenegy szív van: az édes anyánké. . . . Épen azért ne muladjék el nap s ne virradjon önre fényes hajnal, midőn áldást ne kérne édes anyja szent fejére. . . .

És most Isten Önnel fiatal barátom! Keressen fel a jövőben is szép leveleivel, hogy a távolból is lássam legalább lelkének tükrében haladását. . . . Hiszem, sőt tudom, hogy Önben nem fogunk csalódni. Vezérelje Önt pályáján a jó Isten és édes anyja szent szeretete, imája. . . .

fontos dolgokat rejteget magában minden igazságügyi törvény!

Az igazságügyi törvényben mindig az általános politika iránya jut kifejezésre.

Ez igazság alapján kötelességünk az igazságügyi kérdéseket szorgos figyelemmel kísérni s a szakkérdéseket is reánk tartózkodóknak tekinteni. Mert a törvényszakaszok, a sokszor annyira megvetett paragrafusok döntik el politikai életünk, társadalmi szabadságunk legvitálisabb érdekeit.

Több figyelmet kérünk a polgári perrendtartás tervezete iránt.

A kínai forradalom.

— Express-tudósítás. —

Budapest, június 26.

Pekingből semmi hír.

Tien-Csinből semmi hír.

Ez a mélységes hallgatás adja meg a jellemző vonást a kínai helyzetnek.

Brodrick külügyi államtitkár az angol képviselőház tegnapi ülésén kijelentette, hogy kormánya Tien-Csinből péntek óta, Pekingből pedig azóta, hogy a helyzet ottan válságossá lett, nem kapott jelentést, Seymour admirális hollétéről nem tud semmit.

Különböző oldalról jövő tudósítások alapján föltehető, hogy a pekingi német követet nem gyilkolták meg és hogy a pekingi magyar-osztrák, belga és angol követségi paloták érintetlenek, a többi követségek azonban elpusztultak. Ezek a tudósítások f. hó 20-ig terjednek, hogy az utóbbi hat nap alatt mi történt Pekingben, azt senki nem tudja.

Tien-Csin körülzárták a kínaiak és az ott rekedt európaiak élethálhazatot folytatnak. A város fölszabeditására küldött orosz-amerikai csapatot bekerítette az ellenség, de ezt egy angol csapat kimentette válságos helyzetéből. Arra számítanak, hogy rövid idő alatt 6000 főnyi nemzetközi csapat lesz együtt Takuban és remélik, hogy ezzel az erővel sikeresen lehet hozzáfogni Tien-Csin fölszabeditásához. Ámde a kínaiak sem maradnak tétlenek; 3000 embert rendeltek Takuból Tien-Csinbe és Mandzsuroszágból is közeledik kínai sereg a szoron-gatott város felé. Ennek az utóbbiseregnek a föltartóztatása végett kozákok szállottak partra Pei-Tai Honál és Szan-Hai-Kvannál. A kínaiak főparancsnoka Tien-Csinben Tung herceg.

Seymour admirálisnak és 2000 főnyi csapatának sorsa a legélenkebb aggodalmat kelti. Sehonnán sem nyer megerősítést az a többször szárnyra kelt hír, hogy Seymour megérkezett Pekingbe. Egyáltalában semmit sem tudunk arról, hogy merre jár és mit csinál. Attól kell tehát tartanunk, hogy tulnyomó kínai sereg bekerítette és megsemmisíteni igyekezik a derék csapatot. Ennek a sorsa annál inkább érdekelt bennünket, mert a Zentáról 25 derék matrózunk van vele.

A Zenta eddig a következő csapatokat detachirozta: Pekingben van 30 emberünk, Seymourral 25, Tien-Csinben 48, Csi-Fuban 15, Taku ostromában a Zentának 20 embere vett részt, de ezek visszatértek a hajóra.

A legújabb rendelkezés szerint Angolország egy egész hadosztályt (10.000 embert) küld Kelet Indiából Kinába.

Morganatikus házasságok.

A század összes morganatikus házassága között III. Frigyes Vilmos porosz király bal-kézre kötött házassága kelette a legnagyobb feltűnést.

A poroszok által annyira bálványozott Lujza királyné halála után senki sem gondolt arra, hogy III. Frigyes Vilmos még egyszer megházasodjék.

Annál nagyobb lett a esodálkozás, mikor a király házassága 1824-ben Harrach Augustza grófnővel nyilvánvalóvá lett.

Harrach Augustza a házasság után Liognitz hercegnője címet kapta. A hercegnőt szerény magaviseletéért azonban a királyi családban mindinkább megkedvelték, úgy, hogy később már senki sem vette rossz néven a királytól, hogy a grófnőt magához emelte.

Mária Lujza parmai hercegnő és osztrák főhercegnő I. Napoleon özvegyének 1822-ben Neipperg Ádám gróffal kötött morganatikus házassága már nem lepte meg annyira a világot. Ez már csak néhány hónappal azelőtt született fiának (Vilmosnak) törvényesítő volt. Vilmos azután a Moutenuovo gróf, később pedig hercegi címet kapta.

A legnagyobb felháborodást azonban János hercegnék I. Ferencz öcscsének, a házassága keltette, a ki egy utazása alkalmával az aueseei postamester leányánál felejtette a szívet és azt röviddel azután (1827-ben) nőül is vette.

Pochl Annával, a főherceg nejevel, sehogy se tudtak megbarátkozni az udvari körök s a főherceg előtt minden időre zárva maradtak a Burg kapui.

1834-ben végre I. Ferencz Brandhofeni bárónővé nevezte ki sógoranjét. V. Ferdinánd pedig 1845-ben Merani grófnővé nevezte ki. A főherceg utódai ma is ezt a címet viselik.

Henrik főherceg hasonlóképp kegyvesztett lett, miután 1888. februárban Hoffmann Leopoldinát, egy feltűnően szép színésznőt, az oltárhoz vezette.

Nem tekintették Henrik hercegnék a csatatéren szerzett érdemeit sem, hanem megfosztották rangjától és jövedelmétől, úgy, hogy a főhercegnék családotól, nevetséges csekély havi díjból kellett éveken át megélnie.

Hét év múlva azonban visszakapta rangját és nejét Waldeck bárónővé nevezték ki.

II. Viktor Emánuel olasz király morganatikus házassága Mirafiore grófnővel már nem keltett nagy feltűnést, mert a király viszonya a grófnővel már régebbi idő óta ismeretes volt.

Erzsébet királynő testvérbátyja, Lajos bajor herceg szintén morganatikus házasságot kötött, 1802-ben nőül véve Barth Antóniát, akit később Bartolf néven memességre emeltek.

A bajor uralkodó család egy másik tagjának házassága még nagyobb feltűnést keltett.

János Salvator főhercegnék, Orth Jánosnak regényes házassága Stubel Miczivel még mindenkinek élénk emlékezetében van. A főherceg eldobta magától rangját, megtagadta családját és elhagyta hazáját, hogy csak magáénak mondhasssa azt, a kit szeretett.

Ránk magyarokra nevezetes még Vürtembergi Sándor hercegnék morganatikus házassága, a ki 1835. május 2-án egy magyar grófnőt, Rhédey Claudiát vette nejevé.

A grófnő utódai a Theck hercegi címet kapták s egyik unokája a walesi herceg legidősebb fiához ment nőül.

Egy másik érdekes morganatikus házasság Hesseni (Hessen und bei Rhein) Sándor hercege, a ki 1851. október 28-án Hauke grófnőt vette nőül.

Hauke grófnő később a Battenberg grófi címet kapta, fia pedig hercegek lettek.

Fiai közül Henrik az angol királynő leányát Beatrixot vette nőül, Sándor fia pedig a bolgár trónt foglalta el.

Érdekes játéka a sorsnak, hogy a család legnevezetesebb tagja, Sándor fejedelem, később Hartenau gróf szintén morganatikus házasságot kötött, nőül véve Loyzinger Johannát.

Nagy szenzációt keltett annak idején II. Sándor orosz-czár házassága is, a ki 1881. júniusban nőül vette Dolgorukow Katalin hercegnőt. A czár nejeének a Jurjewsky hercegi címet ajándékozta. Utódai most is ezt a címet viselik.

Dolgorukow hercegnő a czár halála után

ismét férjhez ment, de ekkor már 6 kötött mesaliantsot.

Az orosz uralkodó család egy másik morganatikus házassága nem folyt le oly simán. III. Sándor császár felháborodott, mikor 1891. februárban megtudta, hogy unokaöccse, Michailovics Mihály nagyherceg Merenberg Zsófia grófnőt nőül vette.

A fiatal pár csak évek múlva térhetett vissza hazájába, amikor a császár nagybácsi már ösei mellett pihent.

A többi morganatikus házasságok között Károly bádeni hercege keltett még nagy felűnést, a ki 1871. május 17-én Rhena Rozália grófnőt vette nőül. De a bádeni udvarban hamar belenyugodtak a változhatatlanba és a herceg már most épen oly szerepet játszik, mint azelőtt.

Színház és irodalom.

Egy királyné színműve a Vigszínházban. Carmen Sylva, a költői lelkű román királyné már régebben egy kis bluetett irt, a melynek ezime a: Két pár kis eszima. A Vigszínház igazgatósága még az idei évad elején a román udvarmesteri hivatal révén kérvényt adott be az iránt, hogy a Két pár kis eszimat magyar fordításban a Vigszínház bemutathassa. Az engedélyt a színház az előadásra megkapta és így a jövő évadban színrekerül a román királyné színműve a Vigszínházban is. A premier napja természetesen nincs még meghatározva, de nagyon valószínű, hogy a bemutatón jelen lesz maga a királyi író is és így egy olyan érdekes és nevezetes bemutatón van kilátás őszszel a Vigszínházban, a melyhez fogható még nem volt magyar színpadon.

Szerződtetés. A Vigszínház igazgatósága szerződéssel kínálta meg Tanait, a debreczeni színház volt bonvivantját, a kinek neje: T. Halmy Margitot csak az imént szerződtette a Nemzeti Színház igazgatósága.

(Adókiivetés a városokban és községekben. A Közigazgatási Könyvtár ezuttal ismét a pénzügyi szakmából meríti tárgyát. A fogyasztási adók után most az egyenes adók szabályainak kiválóan gyakorlati összeállítását adja az összes vonatkozó törvények, rendeletek és közigazgatási bírósági döntvények alapján. Ezt a hasznos munkát nagy szabatossággal és szakértelemmel Róka József, m. kir. pénzügyigazgatóhelyettes végezte, ki a pénzügyi szakirodalom terén már eddig is eléggé ismeretes. Az ő neve teljes biztosítékot nyújt arra nézve, hogy az érdekeltek a Közigazgatási Könyvtár legújabb (június havi VI. sz.) füzében kimerítő és megnyugtató utmutatót kapnak a kezükbe. A füzet ára 1 korona 20 fillér, mely összeg beküldése ellenében portómentesen szállítja a Közigazgatási Könyvtár kiadóhivatala (Országos központi községi nyomda részvénytársaság Budapest, VI., Váci-körút 61.).

A hajdu-szoboszlói dalegylet zászlóavatása.

Impozáns, mondhatni remek és örökké emlékezetes ünnepélye volt vasárnap Hajdu-Szoboszló város közönségének. Az ottani dalegylet zászlóját avatták föl s ezzel kapcsolatban nagyobb szabású ünnepségek voltak. Már a kora délutáni órákban ünnepélyes színt öltött a város s a közönség ezrelével tódult a városháza tágas udvarára, hol a zászlóavatás aktusa lefolyt. Ekkorra megérkeztek a debreczeni vonatokon a várva-várt kedves vendégek is, nevezetesen idősb Lengyel Imre, a Tiszavidéki Dalosszövetség elnöke, Márk Endre, a Debreczeni Dalegylet elnöke, Krasznay Ferenc, Mácsay Sándor

és B. Szilágyi Imre választmányi tagokkal. Sajnos, hogy a várva-várt, közszeretben álló fő- és alispán urak nem jöhettek ki Szoboszlóra hirteleni akadályoztatásuk következtében s így a vármegyét dr. Czeglédy Mihály megyei tiszti főügyész ur képviselte, ki egész családjával kirándult.

Fél öt órakor kezdődött meg az ünnepély. Ekkorra mintegy 5-6 ezer főre menő közönség gyűlt egybe. Képvisele volt a társadalomnak minden rétege rend- és rangkülönbség nélkül, a gazdálkodó és birtokos osztály olyan számban, a milyen Szoboszlón még együtt soha sem volt. Itt volt a kerület országgyűlési képviselője Polónyi Géza is, kit ezuttal nem a pártpolitika hozott városunkba, hanem a dal kultusza, tehát minden tekintetben nemes és hazafias czél.

Zsigmond Sándor egyházkerületi főjegyző, dalegyleti elnök vezetése alatt a dalegyleti választmányból alakított küldöttség negyven koszorus leánnyal Lengyel Imréné Soltész Erzsébet urnő lakásán megjelent, hogy az ünnepélyen leendő megjelenésre fölkerje. Koszorus leányok voltak a többek között: Adler Veronka, Biró Mariska, Borbély Juliánna, Borbély Piroška, Borbély Róza, Cseke Lidia, Czeglédy Piroška, B. Cseke Lidia, Décei Juliska, Ezry Rózsika, Fekete Zsanét, Göbölös Etelka, Hankisz Jolán, Hetey Margit, Kovács Erzsike, Lázár Etelka, Lengyel Irma, Lengyel Gizella, Lengyel Viola, Márton Erzsike, Márton Vilma, Magyar Zsófia, B. Nagy Vilma, Neumann Irén, Oláh Piroška, Lisszauer Erzsike, Pólya Irma, Rex Vilma, Sándor Róza, Soós Zsófia, Schiffer Zelma, Szabó Lidike, Schneck Katicza, Sternberg Sarolta, Tene Margit, Tokay Irén, Váci Piroška, Weisz Veronka, Zubó Ida.

Öt óra volt, midőn a menet a zászlóanyával visszaérkezett s a Hymnus-szal megnyithatta az ünnepélyt a dalegylet. Zsigmond Sándor elnöki beszéde következett ezután. A költői szépségű, hatalmas lendületű szónoki mű, az aranyzáju lelkész kiváló előadásával kidomborítva, nagy hatást gyakorolt az ünneplő közönségre és gyakran szakították azt meg zugó éljenzések. Ezután megkezdődött a zászlószegek beillesztése. Itt megjegyzendő, hogy az egylet nem hódolt ama szokásnak, hogy zászlószegeket pénzbeli visszatérítés reményében derűborura bocsátotta volna ki, hanem csupán a hatóságok, egyletek, intézetek, testületek és csak elkerülhetlen esetekben egyes személyek részére ajánlott föl.

A zászlószegek beillesztésénél különösebben tüntetett a közönség a Debreczeni Dalegylet, Tiszavidéki Dalosszövetség, Kovács Gyula polgármester, Polónyi Géza orsz. képviselő, Hetey Ignác, dr. Czeglédy Mihály, id. Lengyel Imre, Márk Endre üdvözlői mellett.

A dalegylet énekelte el ezután jeligét, melynek szövegét Juhász Sándor tanár, zenéjét Tóth Lajos karnagy irták. Többször kellett elismételni.

Juhász Sándor áll. polg. tanár ódája következett ezután. A tehetséges fiatal költő gyújtó hatása, hazafias versezete méltán aratott nagy tetszést.

Zsigmond Sándor elnök, köszönő szavai s a dalegylet Szózat-ja után az ünnepély véget ért. Teljes másfél óra kellett annak, hogy a nagy tömeg eloszolhasson.

De azért nem történt sem az ünnepély alatt, sem azután semmi legkisebb incidens

sem, amiért nemesak a közönség érdemel elismerést, hanem a város buzgó rendőrkapitánya, S. Tóth János is, a ki tapintatos eljárásával teljesen rászolgált az elismerésre.

Esti 9 órakor hangverseny volt a Pavillon vendéglő összes helyiségeiben. Elég legyen csak annyit regisztrálnunk e hangversenyről, hogy a dalegylet szépen oldotta meg feladatát, dacára annak, hogy délelőtt egy tagtársát, Varga Márton volt egyleti pénztárnokot, Zsigmond Sándor esperes-lelkész sógorát temette, délután pedig az ünnepély vette igénybe. Hanem azt bátran állíthatjuk, hogy még ilyen diszes és felette nagyszámu a polgárság minden rétegét magában foglaló közönséget Hajdu-Szoboszlón semminemű alkalom nem hozott össze.

A jelenvolt hölgyeket, illetőleg urnőket megközelítőleg sikerült feljegyezni. Jelen voltak a koszorus leányokon kívül a következő urnők: Lengyel Imréné zászlóanya, Foghtü Jánosné, Hetey Ignáczné, Adler Samuné, Biró Antalné Derecske, Fekete Sándorné, G. Tóth Jánosné, dr. Hetényi Lipótné, Padrah Sándorné, Pénztáros Istvánné, Simon Gáspárné, dr. Molnár Gyuláné, Gerő Dánielné, Neumann Sámuelné, Soós Mihályné, özv. Tury Jakabné, Márton Jánosné, Szécsy Miklósné, Borók Gyuláné, Gáspár Istvánné, Bor Jánosné, özv. Moravec Károlyné Derecske, Tóth Lajosné, Zsádon Lajosné, Balogh Istvánné, Malatinszky Kálmánné, ifj. Borbély Sámuelné, Kerekes Kálmánné, Márton Károlyné, Szücs Józsefné Szóvát, Gargya Mártonné, Feltóthy Lászlóné, Juhász Sándorné, özv. Körner Ivánné, Chelly Zsuzsánna, Alexy Sándorné, dr. Czeglédy Mihályné, Áron Dávidné, Ornstein Dezsóné, Ezry Adofné, Adler Ferenczné, Schiffer Adofné, Cseke Sámuelné, Cseke Lajosné, Muhi Dánielné, Kovács Jeremiásné, Peterman Bálintné, Décsy Lajosné, Soós Jánosné, Magyar Gáborné, B. Nagy Károlyné, Lisszauer Józsefné, Sternberg Hermanné, Schneck Mózesné, Stoll Jánosné, Tene Józsefné, Tokay Józsefné, özv. Weisz Ignáczné, Zubó Lajosné, Bede Lajosné, Nagy Imréné, Dávid Sándorné, Fisch Albertné, Hegedüs Jánosné, Borbély Gáborné, K. Nagy Bálintné, özv. Fekete Lajosné stb. A fentebb elsorolt leányokon kívül: Fekete Lenke, Deutsch Szidike, Ornstein Vilma, Borzsovay nővérek Debreczen stb. stb. Az első négyest 60 pár táncolta. A táncmulatság kedélyes hangulatban virradtig tartott. Ekkor mentek el a debreczeni és vidéki vendégek is.

HIREK.

— Perczel tábornok távoztása. Perczel Mór tábornok — mint értesülünk — legközelebb elhagyja városunkat. A főztiszteletnek és közbecsülésnek örvendő tábornok tisztelére tegnap este a 2. honvéd huszárezred tisztikara bucsulakomát rendezett, a melyen a nős tisztek nejeikkel vettek részt.

— A városi lelenezház és gyermekvédő egyesület megalakítása tárgyában folyó évi július hó 1-ső napján délelőtt fél 11 órakor a városháza nagytermében értekezlet lesz. Az értekezlet elnöke: gróf Dégenfeld József főispán, előadója pedig Roncsik Lajos tanácsnok lesz. Az értekezletre városunk társadalmának hölgyei és urai nagy számban meg vannak hívva.

— Uj palota. A debreczeni kereskedelmi és iparkamara tegnap este Szabó Kálmán elnöklésével hosszabban tárgyalt a ke-

reskedelmi és iparkamara palotája építési ügyében. A palota a Piaze-utczán lesz. Az építésre 17 pályázat érkezett be, mely felett a napokban fognak dönteni.

— **Ritoók Emma érettségije.** Egyre több fiatal leány választja a tudományos pályát. Most megint egy ilyen esetről kapunk hírt, a mi annál érdekesebb, mert országoszerű ismert írónőről van szó. Ritoók Zsigmond táblai elnök leánya, Ritoók Emma, a jónévű írónő, a ki lefordította Kiellandot a kinek eredeti műveit elismeréssel fogadta a kritika, mint Nagyváradról táviratozzák nekünk, érettségi vizsgálatot tett az odaváló premontrei gimnáziumban. A vizsgálat, a melyen ott voltak az összes tanárok Nátafalussy tankerületi főigazgatóval az élén, kitűnően sikerült. Ritoók Emma az ősszel beiratkozik a budapesti egyetemen a filozófiai osztályra.

— **Óvodai vizsga.** Nagyszámu érdeklődő szülők jelenlétében tartatott meg f. hó 24-én a homokkerti állandó gyermekmenhely ez évi vizsgai ünnepe. A kir. tanfelügyelőséget Nemes Gusztáv, az óvoda felügyelő bizottságot Roncsik Lajos h. elnök és Nemes Kálmán felügyelő-bizottsági tag képviselte. A vizsga igen szépen sikerült. A kir. tanfelügyelő képviselője a buzgó és szakszerű tanítási eljárásról tanuskodó vizsga eredménye fölött örömet és meglegedését fejezte ki és Szunyogh Amália óvónőnek nyilvánosan köszönetet mondott. Hasonlóképp meleg szavakban adtak kifejezést meglegedésüknek a felügyelő-bizottság képviselői is.

— **Egy derék ember halála.** Hajdu-Hadház egyik legidősebb lakosa és sok éven keresztül volt tisztviselője, Szabó Zsigmond 80 éves korában f. hó 25-én délután 5 órakor elhalt. Az elhunyt az 1848—49-iki hadjáratban Perczel Mór tábornok mellett mint hadnagy szolgált. A forradalom lezajlása és több évi bujdosás után a községnek állott szolgálatában. Ez időtől kezdve az 1890. évig, a midőn a város mint rendezett tanácsu nagyközséggé alakult, folyton hivatalban volt, mint rendőrfőkapitány sokat fáradozott, hogy a város ne alakuljon nagy községgé; ezen fáradságát siker nem koronázta. Az ev. ref. egyháznak sok éven keresztül volt buzgó főgondnoka. Az 1890 ik évben és azóta többször lett volna alkalma arra, hogy községi főbíróvá megválasztassék, ő ezen megbízást el nem fogadta; egyedüli óhaja az volt, hogy haláláig hadd legyen ő a község rendes napszámosa. 50 évi hivataloskodása alatt sok jót és szépet cselekedett, a város fejlődésének egyik buzgó harszója volt; mint igaz, becsületes ember vagyont keveset szerzett és hagyott annál több jó emléket hátra. Gyermekai nem maradtak. Özvegye és Szentesen élő testvérei végzetlen sajnálják a jó és tisztas férjet és testvért. Temetése ma, f. hó 27-én délután 3 órakor ment végbe.

— **Záróünnep a főreáliskolában.** A helybeli állami főreáliskola évzáró ünnepe június 29-ikén délelőtt 10 órakor lesz, melyre az intézet szívesen látja az érdeklődő közönséget.

— **Mérges urnó.** A eselédék általában nyelvények és sok bosszúságot okoznak urnőjüknek. Talán épen e miatt kellett egyik eselédleánynak a rendőrséghez panaszra mennie. A leány azt tette panaszba, hogy urnője egy vaslapáttal elverte s hitelesítésül meg is mutatta fejét, mely ugyancsak vérzett. A rendőrség elküldte a kerületi orvoshoz láttelel-felvétel végett. Ebből is bebizonyul, hogy sokkal alkalmasabb eszköz női kezekbe a seprő, mint a vaslapát.

— **Berkó Jánost,** az önkéntes tüzoltóság közkedveltségnek örvendő segéd tisztjét, névnapi alkalmából szépen megünnepelték kollegái és nagyszámu ismerősei. A Péter Pál vendéglőjében bankettre gyűltek össze tiszteletére s a tüzoltóság ajándékképpen

egy szép ezüst fogantyus botot adtak át neki: „Berkó Jánosnak tüzoltó bajtársai” felirással. Mi is minden jókat kívánunk.

— **Ruha az árváknak.** Az ev. ref. egyház ma kétszáznyolcvan árvagyermek számára rendeltetett meg őszi ruhát. A megrendelést — nagyon helyesen — hazai gyárból teljesítették, a mennyiben a ruhákhoz szükséges posztókat Besztercebányáról rendeltek meg.

— **Öngyilkos kutya.** Hauer Bertalanak volt egy nagy kövér kutyája, különben igen okos állat, melyet gazdája meglehetősen elkényeztetett. — Tegnap délután asszonya valamiért megszidta és rá is ütött. A kutya ezt annyira szívére vette, — magunk se hinnők el, ha nem láttuk volna — hogy fogta magát, kirohant a szobából s egyenesen az épen akkor jövő Kossuth-utczai lóvasut kereké alá szaladt. A kocsni keresztülment rajta s az érzékeny állat kilehelte párját.

— **Érettségi vizsga.** Pünköszt Margit, Pünköszt Ferencz műszaki tanácsos és kerületi felügyelő szépehetségű leánya az ev. ref. főiskolánál letette az érettségi vizsgát általános jó eredménnyel.

— **Fölvételek a debreczeni róm. kath. gymnasiumban.** A helybeli római kath. gymnasiumban a fölvételek a jövő, 1900—1901. tanévre július hó 1., 2. és 3. napján történnek, mindenkor d. e. 9—12 óra közt. És pedig: az I. osztályba iratkozókra nézve július 1-én a helybeli róm. kath. tanulók, 2. án a helybeli más vallásu tanulók, 3. án vegyesen helybeliek és vidékiek. — A többi osztályba az intézetbe járt tanulók jelentkezés szerint iratnak be, de idegen iskolákból jövő tanulók csak július 3-án 11 órától kezdve vétetnek fel, ha az illető osztályban még van hely. Debreczen, 1900. június 25. Váradi Károly, gymn. igazgató.

— **Nyomorban színlődő család.** A könyörületes, jószívű emberek figyelmét akarjuk e sorok útján felhívni arra a szerencsétlen családra, mely fejét nemrég elveszítette s most az asszony tíz gyermekével, kik közül a legidősebb 14 éves, a legnagyobb nyomorban van. Özvegy Kovács Jánosné (lakik Apaffy-utca 164.) a szerencsétlen asszony, férje lámpagyújtató volt, de nemrég meghalt. Lapunk útján arra kéri a nemesszívű embereket, segítsenek nagy nyomorán. Az adományokat kérjük vagy az asszony lakására, vagy pedig lapunk kiadói hivatalába küldeni, honnan azonnal rendeltetési helyére juttatjuk.

— **Meggyilkolt juhász.** A baranyamegyei Izsép községben egy kutban halva találták meg Engyel József juhászt. A juhász kilencz napja eltűnt s most végre megtalálták s kiderült, hogy gyilkosság áldozata lett. A gyilkost Bácsvánin Szávó, izségi lakos személyében ki is nyomozták, a ki Engyelt bosszúból agyonvertes azután véres hulláját egy elhagyatott kutba dobta. A gyilkost bekísérték a pécsi királyi ügyészség fogházába.

— **Megváltás.** Megemlítettük, hogy Rezes Eszter 19 éves eselédleány a felrobant lámpától ezélt tiz nappal összeégett. A szerencsétlen leány azóta szörnyű kínok között feküdt a kórházban, míg végre tegnap éjjel eljött hozzá a jóltevő halás megváltotta szenvedéseitől. A meghalt leány egyetlen gyermeke volt egy szegény özvegyanyának, kit értesítettek leánya haláláról. Temetése a közkörházból történik.

— **Fürdőmegnyitás Püspökladányban.** A püspökladányi nagy gőzmalom részvénytársaság a vasuti állomás szomszédságában lévő malomtelepen az ottani kitűnő hatású szikós forrás felhasználásával egy minden tekintetben kifogástalanul s teljes

kényelemmel berendezett új fürdőt építettett részint gyógycélokra, mely oldaláról e viz a környéken már rég igen jó hirben áll, részint csak fürdés szempontjából, mely ezből kitűnő vizü értézi kutat is furatott a telepen. Vidéki vendégekre tekintettel lakó- és hálószobák is állanak a gyógyulást keresők számára, szintén modern kényelemmel berendezve. Az ünnepélyes megnyitás július 1-én, vasárnap délután történik, melyre az igazgatóság nagy előkészületeket tett, hogy a vidékről is nagy számban érkező vendégeket megfelelően fogadhassa. Örömmel jegezzük fel ezen környékbeli község haladását s különösen kiemelendőnek tartjuk, hogy e malom- és fürdőtelep tisztán a püspökladányi közönség, mint részvényesek áldozatkészségét s haladó szellemét hirdeti. Szívesen hívjuk fel a közönség figyelmét e megnyitásra s általában a fürdő támogatására.

— **A kétségbeesett férj.** Néhány év előtt történt — írja máramarosszigeti levelezőnk — hogy Kiss Géza szigeti divatárúkereskedő, virágzó üzletnek a tulajdonosa, nőül kérte Kádás István máramarosszigeti gazdag polgárnak a leányát, Zsuzsikát. Kiss Gézát szép jövőjü, iparkodó embernek tudta mindenki, hát az öreg Kádás nem ellenkezett. Talán azért sem, mert a fiatalok nagyon szerették egymást. De alig hogy otthonába vitte Kiss Géza a fiatal feleségét, nagy bajok támadtak. Kitűnt, hogy Kiss Géza üzlete a romlással küzd s annyi rajta az adósság, hogy az apósa 10.000 forintja sem mentheti meg. Nem is mentette meg és Kiss Géza megbukott. A felingerült szülők ekkor haza hívták leányukat s azt követelték tőle, hogy váljon el az urától. A menyecske azonban tudni sem akart erről. Kiss Géza ettől fogva mindentelével megpróbálkozott: volt ügynök, megbízott, kereskedő, legutóbb pedigapidijasi állást kapott a taraczkői szolgabírói hivatalban. Mint-hogy pedig abból a szűkös fizetésből sehogy sem tudta volna eltartani feleségét, az asszony mégis csak visszament szüleihez. Férje azonban minden héten meglátogatta olyanformán, hogy szombaton este bejött Taraczkőzről és hétfőn délelőtt ment csak vissza. Most legutóbb is így történt. Vasárnap jókedvűen és rugalmas léptekkel sétált még a városban. Hétfőn reggel 6 órakor azonban három lövés hallatszott az ifju pár szobájából, a melyből néhány másodperc múlva jajgatva tántorgott elő Kiss Géza felesége. Csupa vér volt a menyecske s néhány perc multán kiadta lelkét. Férje holtan terült el benn a szoba padlóján. Ezeket tudta megállapítani a vizsgálat. Hogy a rémes esetnek mik voltak az előzményei, azt hozzávetés útján lehet csak találgatni. Bizonyos azonban hogy Kiss Gézának sok szemrehányást kellett tőrnie elpocsékolt élete miatt s másrészt a férj is kétségbeeshetett jövőjén. Ezenfelül tudta nagyon jól, hogy feleségének családjá ellene van és mindenképen válásra akarja bírni nejét. Vasárnap is efféle esetpáté folyhatott s ennek hatása alatt határozhatta el magát Kiss Géza a rémes tette. Hogy vajjon neje beleegyezésével hajtotta-e végre tettét, vagy nem, azt a vizsgálat deríti majd ki. Annyi bizonyos, hogy Kiss Gézának állhatatlan, könnyelmű ember volt a hire, a ki nem érdemelte meg a karakteres, forrón szerető asszonyt. A súlyosan meglátogatott Kádás-család iránt mindenütt nagy a részvét.

— **Carmencita,** a spanyol táncosnő tegnap lépett fel másodsor az Angelotti orfeumban. Tegnapelőtt még hűlés folytán indispozícióval küzdött, de tegnap már tel-

jes tüzzel járta el tánczeit. A mit pedig a *sevillai kalaptáncban* produkált, az egyszerűen bámulatos. A hűvös idő dacára is szépszámu közönség nézte az előadást s viharos tapssal honorálta mutatványait.

— **Agyonrugott gyermek.** Lakatos Sándor nyolcz éves Sándor nevű fia lovakat őrzött. A lovak a vetésbe tévelyedtek s a kis fiu elment, hogy kihajsa onnan őket. Eközben egyik ló úgy fejen rugta a gyermeket, hogy vértől elborítva esett össze. Arczát és arczontját teljesen eléktelenítette a rugás. A sérült gyermeket bevitték ápolás végett a kórházba.

— **Értesítés.** A debreczeni izr. hitközség előjárósága ezennel köztudomásra hozza, hogy a 12, 34, 36, 54, 58, 65, 71, 75, 79, 80, 81, 88, 90, 99, 109, 110, 143, 152, 182, 185, 193, 216, 223, 270, 274, 354, 368, 379, 399, 406, 416, 431, 436, 437, 447, 466, 500, 520, 576, 578. számú kisorsolt részkötvények *f. évi július hó 1-től* fogva Weisz Sándor hitközségi pénztáros urnál beváltatnak. A fenti számú részkötvények beváltása annál is inkább érdekében áll a tulajdonosoknak, mert *f. évi július hó 1-től* kezdve utánuk szelvénykamat fizettetni nem fog.

— **Két menyasszony, egy legény...** A szeszai kondáslegény szerette a buziai kondásnak a kisebbik leányát. Patyolat-arcu, rozmaringszál dereku leány volt a kisebbik Karádi-leány, de nemkülönben csinos, törülmetszett, sarkonforgó leány volt a nagyobbik is. A kondáslegény annak rendje és módja szerint megkérte a fiatalabbik Karádi-leány kezét. De nem egyezett bele e házasságba a leányok anyja. Ott van a nagyobbik leány, mondta, annak kell előbb férjhez menni. A szerelmes szívű legény gondolt egyet. Hát hiszen szép, csinos leány a nagyobbik is, aztán hasonlít is a hugára. Így aztán a nagyobbik Karádi-leánynyal történt meg a jegyváltás. A lakodalom előtt halálos beteg lett a menyasszony, pedig már a násznép is össze volt gyűlve a lakodalmas háznál. Halaványan, halárváltnan feküdt az ágyán s mikor meglátta a vőlegény, a szeszai kondáslegény kétségbeesett arczát, megsajnálta. És intett, hogy a huga menjen el a templomba. Hadd esküdjék ő össze a vőlegényével. S így esett meg, hogy a szeszai kondáslegény mégis csak a buziai kondás kisebbik leányának fejét kötötte be.

— **Veszedelmes kaland egy medvével.** Simcsó Béla és Wick Gyula szomolnoki (Szepes m.) bányahivatalnokok e hó 24 én kora reggel átindultak Rozsnyóra, hogy egy majálison ott legyenek. Utjuk a pacsai hegyen vitt keresztül s elfáradván, egy szakadék tövében leheveredtek a fübe reggelizni. Teljes esendben ültek egy pár perczig, midőn egy árnyék suhant el fejük felett s a következő pillanatban egy nagy medve ugrott Simcsónak lábászárára. A maczkó nem vérszomjas szándékkal jött, csak át akart gázolni az erdő másik felébe, ami abból is látszik, hogy még tán jobban meg volt lepetve, mint a fiatal emberek, a kiknek nagy ordítására egy pár gyors szökéssel eltűnt az erdőben. Simcsóval nagyobb baj nem történt, csak lábacsontja zúzódott kissé össze.

— **Vérengző aratók.** Bálványos község határában levő Tuka pusztán kegyetlen vérengzést vittek véghez az arató munkások. Szombat délután érkezett huss pár arató az említett pusztára, hogy a rozsaratót megkezdjék. Még aznap kikapták a heti ételmet és a pálinkát. A kikapott pálinkát aztán oly mohón fogyasztották, hogy este már valamennyien berugtak. Ebben az állapotban aztán összeszólaikoztak valami miatt, a minsk az lett a vége, hogy bicskákkal rontottak egymásnak. Az első vér láttára az asszonyok és leányok sikoltozva menekültek a helyszínről. A nagy lármára összefutott a pusztai cselédség is, a kik nagy nehezen tudták szétválasztani a megvadult részeg embereket. — Ennek az összecsapásnak két emberélet esett áldozatul és négyen nagyon súlyos sérülést szenvedtek. A két áldozat: Albert István és Bicsák József a szíven lett átszurva s mind a kettő szörnyet

halt. Súlyosabb sérülést szenvedtek: Simon Ferencz, Gyökös András, Dolák István és István Adam. A csendőrség még tegnap elfogta a gyilkost s a verekezésben résztvevő munkásokkal együtt bekisérték a bírósághoz.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. —

Schlauch Bécsben.

Nagyvárad, június 27. Schlauch biboros Széll Kálmán távirati fel-szólítására Bécsbe utazott Ferencz Ferdinánd eskütételére. Ez alkalommal Schlauch is assistálni fog.

Nyuly Mihály fölmentve.

Budapest, június 27. Nyuly Mihály bünperében váratlan fordulat következett be: Az ítélet felmentő volt, — nyomban szabadon bocsátották.

A kínai forradalom.

(Legujabb táviratok.)

London, június 27. Honkongba egy gőzös érkezett, melyen számos asszony és hittérítő volt. A lakosság, meglátván a hajót, ily kiáltással fogadta: „**Üssétek agyon az idegen ördögöket!**” A hajón levők nem mertek kiszállani.

Lodon, jun. 27. A kínaiak előnyomultak Niugcsvan felé. A kínai sereg teljes számmal csatlakozik a boxerekhez. A kínaiak azzal dicsekszenek, hogy ők négyszáz-ezeren vannak. Az idegenek száz-ezer európai katonát kérnek. Ezek közül ötvenezret Pekingbe küldenének. A kínai győzelmek folytán a nép egyre izgatottabb.

London, június 27. A Daily Telegraphnak jelentik: Honkongban általános kitört az anarchia. Olyan vérontástól tartanak, mint volt a taipingi fölkeléskor.

London, jun. 27. Li-Hung-Csangnak megüzenték, hogy mielőtt Pekingbe érkeznek, meg fogják ölni.

London, jun. 27. Minden oldalról megerősítik a hirt, hogy az idegen csapatok bevonultak Tien-csinbe.

TÖRVÉNYSZÉK.

Az ördög bibliája.

— Esküdtszéki tárgyalás. —

Piros vér festette a kabai korcsma talaját május hó 1-én, melyet késsel ütött sebnyíláson eresztett ki egyik zenész a másik társából.

Molnár Barta Mihály kezében volt a gyilkoló kés, mely a Borbély Ambrus életfonalát metszette ketté.

Zenészek voltak mind a ketten s közös keresetre jártak együtt. Nem is volt közöttük semmi összekülönbözés a szomorú esetig, mert a zenéjükkel szerzett összegben testvériesen megosztották.

Május hó 1-én ismét elindultak együtt májust köszönteni. A reménység nem is hagyta cserben őket, mert összehegedültek néhány forintot, melyet déltájon elosztottak egymás között a már szokott módon.

Minékutána pedig épen délfelé járt az idő, közös elhatározással betértek egyik kabai kis korcsmába. egy kis ital elfogyasztása széljából, mert hát nemcsak hegedüre szükséges a gyanta, hanem a kiszáradt torok is megóhajtja.

Pálinkáztak esendes egyhanguságban. Később aztán a pálinka gőze fejükbe szállt. Előkérték az ördög bibliáját és kártyázni kezdtek.

A szerencse Borbélynak kedvezett, a ki csakhamar elnyerte Barthától az összes pénzt, mely körülbelül tíz korona lehetett.

A játék félbeszakadt s a szerencsés nyerő felállott, hogy távozzék.

Molnár Bartának ekkor jutott eszébe, hogy kicsoda szemmel megy ő most éhez családjá közé. Odafordult hát társához és szinte esengő hangon mondta neki:

— Hallod-e, Ambrus! Nem mehetek a családom közé egy krajczár nélkül. Adj vissza a pénzből legalább egy koronát!

Borbély azonban nem volt hajlandó e kívánalom teljesítésére. Azt felelte, hogy ő elnyerte a pénzt, az tehát most jogosan az övé.

A kétségbeesett Molnárnak vérbe borult a szeme e ridegségen. Heves szóváltás tört ki közöttük mindjárt s egyszerre csak megvillant Molnár zsebkése a heveskedés alatt s zenésztársa testén életveszélyes sebet ütött.

A dühre gerjedt emberben felébredt az állat s tehetetlen társát úgy összeszurkálta, hogy Borbély még aznap éjjel örökre lezárta szemeit.

Ez ügyben tartott végtárgyalást tegnap a helybeli kir. törvényszék, mint esküdtszék dr. Szeőke István elnöke alatt. Szavazó bírák voltak: Deák Ferencz és Kolbenhayer Kálmán. A vádat dr. Nagy László kir. alügyész képviselte, míg a védői tisztelet dr. Kardos Samu teljesítette.

Az esküdtek kisorsolása s megalakulása után kezdetét vette a kihallgatás. Majd dr. Nagy László tartotta meg vádbeszédét, melyben vádlott ellen a szándékos emberölés büntetést és az ezt elkövetés pillanatában a beszámíthatóságot kéri megállapítani.

Dr. Kardos Samu védő vádbeszédében kimutatni igyekszik, hogy védettje nem szándékos emberöléssel, csupán csak halált okozó súlyos testi sértéssel vádolható.

Az esküdtszék ezután visszavonult a verdikt meghozatala végett. Nemsokára az elnök kihirdette az ítéletet, melynél fogva az esküdtszék hétnél több szavazattal vétkesnek talált a Molnár Bartha Mihályt a halált okozó súlyos testi sértés büntetésében.

A törvényszék e verdikt alapján vádlottat egy évi és tíz hónapi börtönre ítélte. Büntetéséből egy hónapot kitöltöttnek vett.

Vádlott megnyugodott az ítéletben, minélfogva az azonnal jogerős lett.

Rabló cigányok.

— június 26.

Korán reggel egy jókora csapat vándorcigány ütött tanyát Mátyus felső végén. A falubeliek nem sok ügyet vetettek rájuk, mindenki örvendett a szép időnek és siettek ki a mezőre tovább folytatni az esőzések miatt félbeszakadt munkát. Erre vártak csak a cigányok. Alighogy ellepte a munkásnép a mezőt, azonnal bevonultak a faluba s megrohanták a Khon József házat.

Még a szerep is ki volt osztva köztük, mert két ember a kapun állta útját a közlekedésnek, a többiek pedig bementek a házba és a legerőszakosabb fenyegetések között követelték, hogy az összes készpénzt és ékszereket adják át. Khon József annyira megrémült, hogy nem mert ellenállani a nagy többségnek s átadta a háznál levő összes ékszereket s mintegy száz korona készpénzt.

A cigányok erre megfenyegetve, ha feljelentené őket, eltávoztak, de egyet közülök ott hagytak a kapuban őrszem gyanánt. Innen a szomszédos Gerő János házába vonultak, hol hasonló eljárással hatvan korona készpénzt és egy esomé-

élelmiszert raboltak el. Ezután pedig kocsi-ültek s illa berek, nád a kerek — elvágattak.

A károsultak természetesen azonnal értesítették a dologról a csendőröket, kik azonnal üldözőbe vették a rabló cigányokat és fáradságos nyomozás után sikerült őket, egynek kivételével, lelesipni.

A cigányok persze mindent tagadtak, de a csendőrök egy párnába bevarrva megtalálták az elrabolt készpénzt, amire aztán kezdték beösmerni a dolgot. Hanem az ékszeresek nem kerültek meg, azokat biztosan az vitte magával, aki megszökött a bandától.

A rabló cigányokat átadták az ügyészségnek, a szökevényt pedig a legnagyobb erélyvel nyomozzák, valószínű, hogy az is megkerül nemsokára az ékszerekkel együtt.

Königswarter báró válópöre.

— június 26.

Szenzációs válóper indult meg Nagyváradon. Königswarter Herman báró indított válókeresetet neje Blaskovich Melánia ellen. Annál nagyobb feltűnést kelt ez a hír, a mely egészen váratlanul lepte meg az előkelő világot, mert ez a házasság regegyes körülmények között, sok akadály legyőzése után jött létre s erre a végére senki sem gondolt.

A jelek ugyan rég mutatták, hogy valami van a házasság között, de hogy mi történt s hogy a szakadás ilyen komoly, azt nem hitték. Február óta külön élt a báró pár, de ezt annak tulajdonították, hogy a báróné apja súlyos betegen feküdt, s őt ápolja, azért nem lehet Bécsben a férjénél.

Königswarter Herman báró 1887. évben vette feleségül Blaskovich Melániát. A báró mint katonatiszt került Nagyváradra s ott ismerkedtek meg. Rövid ismeretség után szerelemre gyúltak egymás iránt, de két akadály volt köztük: az egyik a báró apjának ellenzése, a másik a valláskülönbség. Königswarter báró ugyanis zsidó volt. Mégis sok küzdelem után 1887. május 31 én Bécsben megkötötték a házasságot polgári tisztviselő előtt.

Körülbelül 12 éven át boldog házasságban élt a báró feleségével. Két gyermekük született: Jani és Sándor, utóbbi azonban öt év előtt meghalt. Diszharmoniat a házasságban csak a valláskülönbség okozott néha. De az is megszűnt öt év előtt, mikor a báró apja meghalt. Ekkor ugyanis Königswarter báró keresztény hitre tért. Nagy feltűnést keltett ez az áttérés, mert az öreg Königswarter végrendeletében ugy intézkedett, hogy fia abban az esetben, ha elhagyná a zsidó vallást, egy millió forintot tartozik jótékony célokra adni. 1895 őszén megtörtént az áttérés és Königswarter Herman báró az egymillió forintot tényleg ki is fizette. Később magyar honosságot is szerzett a báró.

Ez évi januárban kezdték először süttogni, hogy a bárói pár válni készül, de senki nem hitte. Nem láttak semmi feltűnést abban, hogy egyedül utazott Lourdesbe, Nápolyba a fiával, mert máskor is utazgott a férje nélkül. Azon sem csodálkoztak, mikor hirtelen hazajött februárban Olaszországból és Budapesten a Hungária-szállóban vett lakást. Avval magyarázták, hogy az apját, Blaskovich Sándort ápolja, akit szélhűdés ért s azért marad Budapesten.

Azt már különösnek találták, hogy az idén június elején nem ment a bárói pár kis-szántói birtokára, a hol ilyen időtáiban eddig minden évben eltöltöttek egy pár hetet. Itt szokott volt tavasz végén és nyár elején tanulgatni a kis fiuk, a kihez Nagyváradról járt ki Stark Gyula, a katolikus iskola igazgatója. A távolmaradást azonban avval próbálták megmagyarázni, hogy influenza járvány van a megyében.

Ilyen előzmények után szenzációs hatása volt annak a válókeresetnek, a melyet Stiller Mór dr. fővárosi ügyvéd tegnap küldött be a nagyvárosi törvényszékhez. A kereset, amelyet Ballay bírónak osztottak ki előadásra, a házassági törvény 80. §-a alapján kéri a házassági kötelék felbontását. Ez a szakasz arról az esetről intézkedik, ha a házastársak közötti viszony a házastársi kötelek szándékos és súlyos megsértése folytán olyan sérelmet szenved, amelynél fogva a házastársak együtt élése lehetetlenné van téve. A kereset folytán a törvényszék bejelentésre idézi a feleket, de ennek határidejét csak októberbe tűzi ki.

Általános gyöngeség.

Egy pozsonyi lakos gyógyulása.

Walner Károly ur (Pozsony, Iskola-utca 5.) írja nekünk, hogy milyen betegségben szenvedett. Bizonyos elégtelenséggel beszél róla, mert betegségét gyógyulás követte. Baja nem volt épen betegség; inkább általános gyöngeség volt, teljes levertség, melyet a vér elgyöngülése hozott létre. Ennek az állapotnak szímiptomái rendszeren főfájás, undorodás a tápláléktól, az étvágy elvesztése, az álom hiánya. Az elgyöngült vér elvesztette vörös vérszestjeinek egy, az ellenállásra szükséges részét s így a vérszegénység, a sápadtság, reuma, neurasthenia s más betegségek szabad teret nyertek s ezeket csak a vérnek oly hatalmas helyreállításja tudja meggyógyítani, mint a Pink-pilula, mely most legjobbnak van elismerve. A Pink-pilulával tudta Walner ur legyőzni azt a nagy gyöngeséget, mely reá végzetessé válhatott volna.

— A mióta a Pink-pilulákat alkalmazom, írja, egészen megváltozott az érzem magam. Nem érzem azt a gyöngeséget, mely levert azelőtt, dolgozom fáradság nélkül, örömmel, amit már régóta nem tettem. Jó étvágyam van, s éjjel jól alszom. Mindamellelt, hogy a visszaesés ne álljon be, folytatom a használatukat.

Íy eredmény mellett habozás nélkül bizhatunk a Pink-pilulákban. Ez komoly gyógyszer, mely valószínű és bizonyítható hatást ér el. A gyógyulás bizonyítékai minden nap érkeznek, a világ minden zugából.

A Pink-pilulák kaphatók Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 3 Korona 50 fillér és hat doboz 18 Korona. Magyarországi főraktár **Török József** gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12.

REGÉNY.

A világ szive.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból fordította: Krampera János.

(Folytatás.)

24.

— Annyi bizonyos, — felelt Strickland, — hogy szeretnénk fegyvereket és ösvéreket vásárolni s ha ön úgy gondolja, hogy atyja-ura adhat el ilyesmit, élni fogunk szíveséggel s egy vagy két napot eltöltünk a haciendában.

— Sennor, — válaszolt udvariasan don José, — a tanya és minden, a mi benne van, rendelkezésükre áll; — de a mint beszélt, szemében baljóslatu tüzet láttam fellobbanni.

— Kétség sem férhet — vágtam közbe — a don Pedro Moreno vendégszeretetéhez, de mégis, midőn meghívását elfogadjuk, bátor volnék önt felkérni, hogy valami salvus-conductus-féle ígéretet adjon, annál is inkább, mert pisztolyunkon és késeinken kívül semmi fegyverünk sincsen.

— Sérteni akar ezzel ön engem? — kérdé ingerülten don José.

— Távolról sem, de kissé mégis különösnek találom, hogy ön, ki pár nappal ezelőtt még nem akart egy asztalnál ülni velem, „indian kutyával”, most ugyanazt a kutyát házához hívja.

— Nem mondtam, hogy nagyon sajnálom a történeteket, — felelé a spanyol — tehet egy ember ennél többet? Uraim, ha a legkisebb baj is történik önökkel atyám házában, életemmel felelek önökért.

— Teljesen elég nekem, — szólt közbe a sennor — és most mondja csak, mily messze van a hacienda ettől a helytől?

— Ha most rögtön elindulunk, fél nap alatt odaérünk, — felelé — már minthogy gyalogszerrel, mert lovon csak három órajárásnyira van.

— Akkor induljunk, — mondá a sennor és tiz percz múlva uton voltunk. Mielőtt elindultunk volna, előbb melegen elbucstunk a matrózoktól s a falu alcalde-jától, ki időközben szintén odajött s mindannyian elámultak, mikor meghallották, hogy Santa-Cruzban szándékszunk aludni.

— Rossz hire van annak a helynek, — mondá az alcalde — tolvajok és csempészek tanyája az, a mult héten is vittek fel a folyamon egy szállítmányt, a mely soha sem látta a vámörseget. Azt mondják, hogy don Pedrot az ördög fogadta fiának, a szentek őrizzenek meg tőle, uram.

— Üzleti dolog viszen minket abba a házba, barátom — szóltam én — annyit azonban mindenesetre megtehetnél, hogy ha egy nap alatt nem hallanád hírünket, bejelentened a Campéche-beli hatóságoknak, hogy nyomunk veszett.

— A hatóságok félnek don Pedrotól — szólt fejét esővélv az alcalde; — azonkívül olyan erősen keni őket, hogy szemet hunynak cselekedeteire. Mindamellelt megteszem, amit tehetek s mivel egy angol ember is van köztetek, lehet, hogy segíthetek is, ha szükség lenne rá.

Az napi utunk hosszadalmas és forró volt, bár a rajtunk levő ruhán kívül nem volt cipelni valónk, bankjegyeinken kívül mindenünk oda maradván a hajótörésben. Dél tájban pihenőt tartottunk s nagy lévén a meleg, miután ettünk volna valamit a magukkal hozott eleségből, két órahosszat aludtunk s ugyancsak jót tett ez az alvás, mert nagyon fáradtak voltunk.

Azután felkerekedtünk s utnak indultunk, míg végre szemünkbe nem ötlött a hacienda, a hol, bár akkoriban alig gyantottam volna, a sors végzése szerint annyi évét életemnek voltam eltöltendő.

Egy nagy buzaföldön keresztül sétálván, a kapuhoz értünk s beléptünk az udvarba, hol rögtön egy csomó tüzes kutya vett minden oldalról körül. Don José elkergette a kutyákat s egy pár félvér mulatot hagyva mellettünk, belépett a házba.

Kis idő múlva visszatért s a folyosón át az ebédlőterembe vezetett, mely a legnagyobb terem az egész haciendában s a régebbi időkben — mikor még a hacienda kolostor volt — refraktóriumnak használták a barátok.

Sötétre válván az idő, a falakon pár lámpa csüngött, melyeknek világánál öt-hat embert láttunk az asztal körül ácsorogni s az ebédre várni, melyet indián lányok hozdottak körül.

Ezekről az emberekről elég, ha annyit mondok, hogy mindenféle nemzetiségből valók és istentől elrugaskodott alakok voltak. Elfordulva tőlük, a szobának másik, távolabbi vége felé tekintettünk, hol egy egy függőágy lógott a szoba gerendájáról, egy csinos indián leány pedig a benne ülő emberrel együtt ide oda lógatta.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI-POSTA.

Kérdőkördő. Azt méltóztatik tőlünk kérdeni, hogy az asszonyoknál mikor áll be a másodvirágzás? — Szívesen feleltünk volna e kérdésre, de szerkesztőségünknek nincsenek hölgytagjai, azok pedig, kikkel a szerkesztőségen kívül beszélünk e kérdérről, azt felelték, hogy nem tudják, mert ők még első virágzásban vannak. Ebben a válaszban méltóztatásuk époly türelemmel megnyugodni, mint a miképen mi megnyugszunk.

Magyar munkásdal. Nem közölhető.

K. M. urnak Budapest. Főszerkesztőnk intézkedett a kért ügyben s az igazolványt holnap postára teszi.

Laptulajdonos: a Cso konai-nyomda.

NYILT-TÉR.

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,

a Lithion-forrás

Salvator

Kitünő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyvíz és diatetikus ital.
Számos orvosi tekintélyek által különösen
oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő élet-
módjuk folytán **aranyeres bántal-
makban, hasi pozsga, máj- és vese
izgatási tünetekben** vagy **húgy-
savas vesehomok** és **vesekövek**
képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjesen.

Vegyünk Schweizer-selymet

Kérjen ön mintát fekete, fehér vagy színes
ujdonságainkból.

Különlegesség: Nyomott selyem-Foulard,
Rayé, Cadriille, nyers- és mosó-selyem ruháknak
és blousoknak, méterenként 1 kor. 20 fillértől
feljebb.

Ausztria és Magyarországon közvetlen
magánfeleknek adunk el és a kiválasztott se-
lyem-szöveteket vám- és bérmentesen a lakásra
küldjük.

Schweizer & Co. Luzern
(Schweiz) selyemszövet-kivitel.

Dr. Budai féle
GYÖNGYVIRÁG-CRÈME

Szépseget,
üdeséget va-
rázsol a női
arczra. Eltávolítja a
bóratkákat, szeplőt,
májfoltot.
1 nagy tégely ára 60 kr.
Kapható Debreczen-
ben, Mihalovits Jenő
gyógyszertárában.

Főraktár:
Váosi
gyógyszertár
Budapest,
Aposház-tér
(Utazásoknál
ne tessék
elfogadni.)

Félszázad óta

Aranyérem
Pár's,
London.

kitünőnek elismert
Dr. Sichulsky-féle

Aranyérem
Pécs,
Temesvár.

Arckenőcs és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta
mindenütt elterjedt világhírök és bámulatos hatásuk köpezik.
M megbízható sikerrel használtatnak szeplő és májfoltok, a for-
róság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden
tisztatlansága ellen. Egy nagy tégely ára 1 kor. 40 fillér,
egy kis tégely 70 fillér. Egy nagy üveg mosdóvíz 2 korona,
egy kis üveg 1 kor. Hozzávaló Mandola-korpaszappan 50 fill.

JOLIESSANTE-CRÈME

bőrfinomító és szépítő szer.

Kitünő hatással bír a bőr finomítása és szépségének elő-
mozdítására, valamint a pattanások s kiütések elűzésére.
Egy üveg ára 3 korona 10 fillér.

JOLIESSANTE-PUDER

fehér, rózsás és sárga színben.

Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. Az arcra látha-
talanul tapadva, annak kellemes színt ad.
Egy nagy doboz ára 1 kor. 60 fillér, egy kis doboz 1 korona.

JOLIESSANTE-FOGPOR

legégségesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk
és bűzösüség eltávolítására s megóvására, mely által egyuttal
a foghúsra is a legjótékonyabb hatást gyakorolja.
Egy doboz ára 1 kor.

JOLIESSANTE-SZAPPAN

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toillette-
szappan. A bőrt finomá és simává teszi, valamint előmoz-
dítja s emeli annak friss, üde kinézését. Kivánatra minta-
darabok ingyen adatnak. Egy darab ára 80 fill.

Haj-Restorer

biztos szer a megöszült haj eredeti természetes színének
visszaállítására. Egy üveg ára 2 korona.

Valódi minőségben kapható a készítő Molnár
Lipót gyógyszerésznél Kassán.

Debreczenben: Tóth Béla gyógyszerárakban
(Tisza-palota), G. Rochlik Arthur úttér 2144. sz.
Dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovits Jenő
gyógyszertárakban.

Naplók,

Főkönyvek,

Ténytárkönyvek,

Folyószámlakönyvek,

Lejáratati könyvek,

Előjegyzési könyvek,

Bevásárlási könyvek

különböző nagyságban és vas-
tagságban, a legfinomabb könyv-
papirosból készítve, erős kötés-
ben.

Másolókönyvek

patent mutatóval, japáni papi-
rosból

legolesőbb beszerzési forrása

a Csokonai-papirkereskedés

Kossuth-utca 13.

Melyik a legjobb szépítő folyadék?

MOLLITERGIN

mely puhává, fehérre, üdévé
teszi az arc és kéz bőrét, nem
zsiros s teljesen ártalmatlan.

Hatása meglepően gyors.

Kapható:
Egy üveg ára 1 korona.

MIHALOVITS I.
a „Kigyó”-hoz cz.
GYÓGYSZERTÁRÁBAN
DEBRECZENBEN.

KEGYES FERENCZ

legnagyobb

sirkőraktára

DEBRECZEN,

az Ipar- és Kereskedelmi Bank palotájában, Piacz-utca 58. szám.

A legjutányosabb árak, pontos és szolid kiszolgálás.